

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Pplk dypl. Józef GADZAŁA

ĆWICZENIE DOSKONALĄCE Nr 103

**Temat: PLANOWANIE, ORGANIZACJA, KIEROWANIE
MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM SKADROWANEGO
PUŁKU W RAMACH OSIĄGANIA WSGB
ORAZ ORGANIZACJA I PROWADZENIE MARSZU**

**I Kurs Wojsk Lądowych
Opracowanie metodyczne
do zajęcia nr 9 z Taktyki Wojsk OPL**

BIBLIOTEKA NACJONALNA ASP WP
Zbiórka Bibliotek Specjalnych
Nr ewid.

45048

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dypl. Józef GADZAŁA

ĆWICZENIE DOSKONALĄCE Nr 103

Temat: PLANOWANIE, ORGANIZACJA, KIEROWANIE
MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM SKADROWANEGO
PUŁKU W RAMACH OSIĄGANIA WSGB
ORAZ ORGANIZACJA I PROWADZENIE MARSZU

I Kurs Wojsk Lądowych
Opracowanie metodyczne
do zajęcia nr 9 z Taktyki Wojsk OPL

BIBLIOTEKA NARODOWA ARMII WP
Archiwum Biuletynu zbiorów specjalnych

Nr ewid.

45048

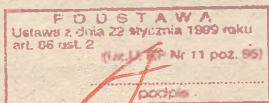
45048
Opis załącznika
1/ Mapa nr 01933/WW, skala 1:200 000 na 17 ark.
Mapa robocza szefa OPL 56 pz.

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

JAWNE

ZATWIERDZAM
SZEFE KATEDRY TAKTYKI WOJSK OPL

~~SECRET~~
~~SECRET~~
Lgż. nr ... 1

/-/ płk dr Edward NOWAK

PRZEKLASYFIKOWANO tylko dla nauczycieli akademickich
Protokół Nr 12657

ppłk dypl. Józef GADZAŁA

ĆWICZENIE DOSKONALĄCE NR 103

Temat: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I KIEROWANIE
MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM SKADROWA-
NEGO PUŁKU W RAMACH OSIĄGANIA WSGB ORAZ
ORGANIZACJA I PROWADZENIE MARSZU

Opracowanie metodyczne do zajęcia nr 9
z taktyki wojsk OPL

BIBLIOTEKA NAUCZONIA ASB WP
Archiwum Biuletynu Specjalnego
Nr ewid. **45048**

KIEROWNIK ZAKŁADU TAKTYCZNEGO

/-/ płk dr Zygmunt BANASIAK

1. Wytężenie Szefa Katedry TWOPL
2. Układ zajęcia
3. Literatura zalecana do zajęcia z taktyki wojsk OPL
podająca przykłady historyczne, oraz doświadczenia
z ćwiczeń
4. Wyciąg z planu przeprowadzenia ćwiczenia
5. Sytuacja OPL
6. Zarządzenie do obrony przeciwlotniczej 14 DPanc
7. Opracowanie metodyczne zajęcia nr 9
8. Zestaw materiałów do zajęcia nr 9

Załączniki:

1. Mapa 1:200 000 "Mapa robocza szefa OPL 56 pz"

WYTYCZNE SZEFA KATEDRY TAKTYKI WOPL

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Temat: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I KIEROWANIE MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM SKADROWANEGO PUŁKU W RAMACH OSIĄGANIA WSGB ORAZ ORGANIZACJA I PROWADZENIE MARSZU.

W ćwiczeniu nr 103 opracować metodycznie jedno zajęcie /Nr 9/, w wymiarze 2 godziny lekcyjne dla wszystkich grup szkoleniowych I Kursu Wojsk Lądowych, zawarte w "Planie tematycznym I roku studiów Wydziału Wojsk Lądowych od roku akademickiego 1984/1985, Nr bibl.PF-7252.

II. TEMAT, CELE SZKOLENIOWE I ZASADNICZA TREŚĆ ZAJĘCIA

1. Zajęcie nr 9: Planowanie obrony przeciwlotniczej pułku na okres mareszu.
2. Cele szkoleniowe: Nauczyć słuchaczy:
- a/ w roli szefa OPL pułku:
- metody i treści pracy szefa OPL pułku w czasie planowania OPL na okres mareszu;
 - prowadzenia oceny sytuacji i poprawnego wnioskowania;
 - zwięzłego i poprawnego meldowania danych do decyzji dowódcy pułku.
- b/ w roli dowódcy pułku:
- precyzowania zamiaru działań w części dotyczącej obrony przeciwlotniczej na okres mareszu;
 - zwięzłego formułowania zadania bojowego dla pododdziału OPL;
 - planowania i ścisłej realizacji przedsięwzięć powszechnej OPL.
3. Główny problem szkoleniowy:
Jak racjonalnie i efektywnie wykorzystać organiczne pododdziały OPL, aby zapewnić sprawne przegrupowanie pułku w warunkach silnego oddziaływania lotnictwa nieprzyjaciela.
4. Zagadnienia szkoleniowe:
- a/ Ocena sytuacji;
- b/ Sformułowanie i zameldowanie danych do decyzji dowódcy pułku.
Opracowanie metodyczne przedstawić do zatwierdzenia w dniu 15.10.1984 r.

SZEF KATEDRY TAKTYKI WOPL

płk dr Edward NOWAK

UKŁAD ZAJĘCIA

Nr zajęcia	Tematyka zajęcia	Ilość godzin w grupach	
		OPL	Pozostałe grupy
9/OPL	Planowanie obrony przeciwlotniczej pułku na okres marszu.	2	2

LITERATURA ZALECANA DO ZAJĘCIA NR 9/OPL PODAJĄCA PRZYKŁADY HISTORYCZNE ORAZ DOŚWIADCZENIA Z ĆWICZEŃ

Lp.	PROBLEMY	LITERATURA	AUTOR	Nr BIBLIOTEKI
1.	Planowanie OPL na okres marszu.	Materiały do studiowania dla nauczycieli akademickich i studentów - "Przykłady działań wojsk OPL w wybranych operacjach II wojny światowej i w konfliktach lokalnych"	mjr OLECH kpt. ROSIŃSKI	S/877
2.	Wykorzystanie sił i środków OPL w okresie przegrupowania.	Praca dyplomowa - "Obrona przeciwlotnicza i AWP w czasie trwania operacji warszawskiej i marsz - manewru od Warszawy do Bydgoszczy.	mjr KUKUŁA	24275
		Rozprawa doktorska - "Wysiłek organizacyjny oraz operacyjno-taktyczna analiza użycia wojsk OPL LWP w latach 1944-1945.	płk ZAWADZKI	
		Myśl wojskowa - "Doświadczenia i wnioski z ćwiczenia "SOJUZ-83".	gen. BARAŃSKI	021423

WYCIĄG Z PLANU PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA

/część opisowa/

Mapy 1:200 000

N-33-XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI,
XXVII, XXVIII, XXIX,
N-34-XIII, XIV, XIX, XX.

I. TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I KIEROWANIE MOBILIZACYJNYM ROZWI-
NIĘCIEM SKADROWANEGO PUŁKU W RAMACH OSIĄGANIA WSGB ORAZ
ORGANIZACJA I PROWADZENIE MARSZU.

II. CELE SZKOLENIOWE: Nauczyć słuchaczy:

1. W roli szefa OPL pułku:

- metody i treści pracy szefa OPL pułku podczas planowania obro-
ny przeciwlotniczej na okres marszu;
- prowadzenia oceny sytuacji i poprawnego wnioskowania;
- współpracy szefa OPL z oficerami sztabu i szefami rodzajów
wojsk i służb w okresie planowania OPL;
- zwięzłego i poprawnego meldowania danych do decyzji dowódcy
pułku.

2. W roli dowódcy pułku:

- precyzowania zamiaru działań, w części dotyczącej obrony prze-
ciwlotniczej na okres marszu;
- zwięzłego formułowania zadania bojowego dla pododdziału OPL;
- planowania i ścisłej realizacji przedsięwzięć powszechnej OPL.

III. FORMA: Ćwiczenie grupowe w sali.

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. Ocena sytuacji.
2. Sformułowanie i zameldowanie danych do decyzji dowódcy pułku.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Eksponowane problemy wynikające z rozkazu MON na 1984 r.

a/ pkt 8a, str.16 - "w przygotowaniu wojsk do działań bojowych,
uwzględniać nowe środki rażenia i zasady działania na polu
walki";

b/ pkt 9b, str.18 - "doskonalić metody organizacji i prowadzenia
rozpoznania....";

c/ pkt 9c str.18 - "egzekwować na wszystkich szczeblach dowodzenia
realizację przedsięwzięć powszechnej OPL, oraz uwzględnienie
tej problematyki podczas planowania, organizacji i prowadzenia
działań bojowych".

2. Ćwiczenie opracowano zgodnie z wytycznymi Komendanta WWLąd. i ustaleniami Szefa Katedry TWOPL oraz Kierownika Zakładu Taktycznego, w oparciu o zasady i normy projektu, "Regulaminu Walki Wojsk Lądowych SZPRL" cz. I - Dywizja - Brygada - Pułk" Nr bibl. PF-1646, oraz "Regulaminu Walki Wojsk OPL - Brygada - Pułk - Batalion" Nr bibl. PF-1391.
3. W zajęciu eksponować nowe zjawiska towarzyszące marszom i przewozom wojsk wynikające z koncepcji "głębokich uderzeń", oraz możliwości systemów rozpoznawczo-uderzeniowych i raketowych nieprzyjaciela.
Traktując marsz jako "swoisty tor przeszkód", egzekwować szczególnie problematykę zabezpieczenia marszu.
4. Zajęcie poprzedza się instruktażem prowadzonym przez Kierownika Zakładu Taktycznego.
5. Wykładowcy przed zajęciami prowadzą konsultację do zajęć, na których określają zakres i sposób przygotowania się słuchaczy do zajęć, stronę organizacyjną zajęć, rolę słuchaczy na tych zajęciach oraz wyjaśniają niezrozumiałe zagadnienia.
6. W czasie zajęć wykładowca szczegółowo wyjaśnia treść zagadnień, które nie zostały w pełni zrozumiane przez słuchaczy, po czym może przedstawić wzorcowe rozwiązanie.
7. Poprawne wnioski i referowanie doskonalić poprzez angażowanie jak największej liczby słuchaczy.

VI. WARUNKI ORGANIZACJI ĆWICZENIA:

1. Ćwiczenie rozpoczyna się w warunkach zaostrzenia sytuacji międzynarodowej grożącej wybuchem wojny na ETDW.
2. 56 pz /ćwiczący/, do rana 11.1 zakończyć mobilizację w zasadniczym rejonie alarmowym. Pododdziały pułku po odbyciu ćwiczeń zgrywających, zostały przegrupowane do rejonu ześrodkowania pld.KOŚCIE-RZYNA. O 6.00 12.1 pułk zajął rejon.
3. Ukompletowanie pułku - w stanie osobowym 100% /w tym 90% żołnierzy rezerwy/, w sprzęcie 100% /w tym 100% pojazdów samochodowych z gospodarki narodowej/.
4. Pułk wykonuje marsz na czołe sił głównych dywizji. Pierwszy marsz dobowy odbywa się w warunkach zagrożenia wybuchem wojny, przy silnym oddziaływaniu GDR nieprzyjaciela. Odpoczynek dzienny i drugi marsz dobowy prowadzi się w warunkach konfliktu zbrojnego /wybuch wojny o 4.00 13.1/.
5. Przyjęte normy marszu:
 - Vsr. 25 km/godz.;
 - postoje jednogodzinne w każdej dobie marszu;
 - jeden ~~odpoczynek~~ ^{porządek} dwugodzinny i jeden ~~odpoczynek~~ ^{odpoczynek} dzienny.

6. Zadanie do marszu pułk otrzymuje o 7.00 12.1.:

- meldowanie decyzji 10.00 12.1.;
- gotowość do marszu 15.00 12.1.;
- rozpoczęcie marszu 18.00 12.1.

Na organizację marszu pułk posiada 8 godzin, w tym 3 godziny na wypracowanie decyzji.

Szef OPL pułku składa meldunek propozycji o ⁸⁴⁵9.05 12.1 /czas - 10 minut/.

7. Zajęcie Nr 9/OPL odbywa się bezpośrednio po zajęciu Nr 8/TO, obejmującym analizę zadania, kalkulację czasu, wstępną ocenę sytuacji, zamiar działań, wydanie wytycznych do zarządzeń wstępnych i przygotowania danych do decyzji.

VII. SKŁAD STRON:

A. "ZACHODNI": /w wypadku wybuchu wojny/:

1. 1 KA /NZ/ ze składu PGA;
2. 2 PTSP.

B. "WSCHODNI":

1. 14 DPanc - 56 pz /ćwiczący/, 57, 58, 59 pcz, 14 pa, 14 prplot;
2. 7 KOPK.

VIII. ZAMIAR STRON:

A. "ZACHODNI":

Kontynuując agresywną politykę wobec bloku państw Układu Warszawskiego, od połowy 1984 r. przeprowadzają skrytą mobilizację, i poprzez manewry na niespotykaną dotychczas skalę ześrodkowują na terenie RFN duże ilości ludzi i sprzętu. Drogą powietrzną dokonują przerzutu z USA i WB sprzętu i żołnierzy. Dowództwo NATO zamierza: maskując na drodze dyplomatycznej przygotowania do wojny, poprzez zaskoczenie wywołać konflikt zbrojny, którego celem może być doprowadzenie do zjednoczenia Niemiec i zmiana układu sił.

B. "WSCHODNI":

1. W odpowiedzi na posunięcia polityczno-militarne państw NATO, wyprawiają wojska z garnizonów, i w ramach ćwiczeń prowadzą skrytą mobilizację.

Dowództwo UW zamierza: kontynuując politykę pokojowego dialogu, nie dopuścić do wybuchu wojny w Europie.

Jednocześnie doprowadzając Siły Zbrojne do pełnej gotowości bojowej wzbронić nieprzyjacielowi wykonanie zaskakującego pierwszego uderzenia. W wypadku wybuchu wojny, wojskami osłonowymi osłabić i ostatecznie załamać uderzenie "ZACHODNICH". Przegrupowanymi na front zewnętrzny związkami operacyjnymi, przejść do operacji zaczepnej i ostatecznie rozbić Siły Zbrojne państw NATO biorące udział w napaści na państwa socjalistyczne.

2. 14 DPanc po zmobilizowaniu swoich oddziałów i pododdziałów prowadziła intensywne szkolenie, odbywając szereg ćwiczeń zgrzywających. Do 7.00 12.1 zajęła rejon WIELKI KLINCZ, GRZYBOWO, WIELE, CZARNA WODA, BORZECHOWO, gdzie osiąga gotowość do marszu na dużą odległość.

3. 56 pz całością sił do 6.00 12.1 zajął rejon WIELKI KLINCZ, WIERZYSKO, GRZYBOWO, WDZYDZE KISZEWSKIE, NOWE POLASZKI i przystąpił do osiągnięcia gotowości do marszu.

Dowódca 14 DPanc o 7.00 12.1 postawił dowódcy 56 pz rozkaz do marszu, z którego wiadomo:

56 pz maszerować po drodze Nr 1 - KOŚCIERZYNA, BYTÓW, MIASTKO, BARWICE, ŚWIDWIN, WĘGORZYNO, STARGARD SZCZECIŃSKI, KOŁBASKOWO, PENKUN, FLIETH, TEMPLIN, MENZ do rejonu wyjściowego: NEUGLOBSON, NEURUPIN, HEINRICHSORF, ŻERNIKÓW.

W pierwszym marszu dobowym maszerować na czołe sił głównych. Rejon odpoczynku dziennego CHOCIWEL, KAMIENNY MOST, OŚWINO, PGR MORZYCA, zająć do 8.30 13.1, w gotowości do rozpoczęcia drugiego marszu dobowego od 17.00 13.1.

Punkt wyjściowy - skrzyż. dróg pld. KOŚCIERZYNA, przekroczyć o 18.00 12.1. Gotowość do marszu 15.00 12.1.

Dowódca 56 pz zamierze:

Marsz do rejonu wyjściowego wykonać w jednej kolumnie, w czasie dwóch dob, ubezpieczając pułk w czasie pierwszego marszu dobowego awangardą w sile wzmocnionego batalionu. Ugrupowanie marszowe /jak mapa - załącznik do oprac. metodycznego/.

Średnie tempo - 25 km/godz.

Punkty: wyjściowy - skrzyż. dróg pld. KOŚCIERZYNA;

wyrównania Nr 1 - LUBKOWO /9232/;

wyrównania Nr 2 - PGR NOWA ŁĘKNICA /6080/.

Zorganizować: postój jednogodzinny na 75 km marszu, odpoczynek dwugodzinny w rejonie BARWICE /5688/ KIEŁPINO /4892/, PGR RADACZ /5200/, PRZERADZ /6000/, CHWALIM /6092/.

SYTUACJA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ O 6.00 12.1.

1. W trzeciej dekadzie grudnia "ZACHODNI" zintensyfikowali rozpoznanie satelitarno-radioelektroniczne, wykorzystując w tym celu m.in. powietrzne elementy systemów rozpoznawczo-uderzeniowych, oraz lotnictwo rozpoznawcze 2 i 4 PTSP. Stwierdzono kilkakrotne naruszenie obszaru powietrznego NRD i CSRS oraz POLSKI od strony akwenu m. BAŁTYCKIEGO, przez samoloty rozpoznawcze 2 PTSP. Stwierdzono zrzućy grup dywersyjno-rozpoznawczych na terenie POMORZA w rejonach: pld. SZCZECIN,

zach. STARGARD SZCZECIŃSKI, płd. WĘGORZYNO, zach. SZCZECINEK, MIASTKO.

Na lotniskach RFN, HOLANDII i DANII obserwuje się wzmożony ruch lotniczy. Eskadry pocisków samosterujących CRUISE opuszczają główne bazy operacyjne i zajmują rejony połowych stanowisk.

2. Wojska 7 KOPK, skupiają główny wysiłek do osłony ZT i oddziałów, w rejonach mobilizacji oraz w czasie przegrupowania do rejonów ześrodkowania. Najbliższe stanowiska startowe:

7 BROPK: - 1 km płd.wsch. SOBIESZEWO /2460/;
- 1 km płn. GORĘCZYNO /2012/;
- 1 km zach. CZARNA DĄBRÓWKA /2864/.

Lotnictwo myśliwskie OPK dyżuruje na lotniskach: SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE, SŁUPSK.

PłSD-9 rozwinięte w rejonie KARTUZY /2416/. Strefa odpowiedzialności do rubieży CZŁUCHÓW, SŁUPSK.

14 prplot osłania oddziały 14 DPanc w rejonie ześrodkowania ze stanowisk startowych: WĄGLIKOWICE /9288/, KLICZKOWY /8088/, zach. KONA-RZYNY /8404/, GÓRA /8420/, PGR ORLE /9416/. RSWP-141 rozwinięta w rejonie BORSK /8404/.

3. *Przebieg*
Bateria przeciwlotnicza osłania SD 56 pz ze stanowiska ogniowego zach. JUSZKI /9204/. Bateria posiada 1 jo amunicji artyleryjskiej ~~osł~~ i *relwet* 16 rakiet S-1. Uszkodzeniu uległa armata ~~ZSU 23-4~~, której czas naprawy potrwa do 6 godzin. *Druga kolumna osłania 1 bp z SS zach. GRZYBOWO /9689*
~~Porozumienie i stan zeopatrzenia plutonów przeciwlotniczych w batalionach:~~ *Bateria posiada 1 jo amunicji i relwet.*

- plplot 1 bp - na SO LIZAKI /9688/, posiada 1 jo amunicji artyleryjskiej oraz 8 rakiet S-2;
 - plplot 2 bp - na SO POPLEŚ /9604/, posiada 1 jo amunicji artyleryjskiej oraz 8 rakiet S-2;
 - plplot 3 bp - na SO płn. MDZYDZE KISZEWSKIE /9292/, posiada 1 jo amunicji artyleryjskiej oraz 8 rakiet S-2.
- W plutonie uszkodzona radiostacja R-107.

4. Współdziałanie z LM OPK na zasadach ustalonych przez PłSD 7 KOPK /środki OPL pułku prowadzą ogień wyłącznie do celów bezpośrednio atakujących osłaniany obiekt lub pododdziały OPL/.
5. Sztab 56 pz prowadzi nasłuch radiowy w S/R ostrzegania o zagrożeniu z powietrza 7 KOPK.
6. Dane dodatkowe:
- a/ oddziały OPK wyposażone są w przeciwlotnicze zestawy rakietowe typu S-75M /Wołchow/; SA-75M /Dwina/; S-125M /Nawa/.
 - b/ bateria przeciwlotnicza w swoim składzie posiada 90% żołnierzy powołanych z rezerwy oraz wszystkie pojazdy samochodowe z gospodarki narodowej;

c/ w składzie 56 pz przegrupowywać się będzie jedna bateria rakiet przeciwlotniczych z 14 prplot.

7. Praca do wykonania:

a/ Przystudiować literaturę:

- Podręcznik "Obrona przeciwlotnicza wojsk na szczeblach taktycznych" Nr bibl.01300 rozdz.I, II, V, VI.
- "Regulamin walki WOPL - Brygada - Pułk - Batalion" Nr bibl. PF-1391 rozdz.II, V, IX.

b/ W czasie nauki własnej:

- przeanalizować - sytuację OPL na 6:00 12.1;
 - zarządzenie do obrony przeciwlotniczej 14 DPanc Nr 01;
- wrysować na mapę - dane o siłach i środkach OPL i OPK;
 - wnioski z oceny sytuacji;
 - koncepcję osłony 56 pz podczas wykonywania marszu;
- przedstawić w notatkach - model pracy szefa OPL pułku;
 - proponowaną treść zamiaru dowódcy 56 pz w części dotyczącej obrony przeciwlotniczej;
 - treść punktu do rozkazu bojowego dowódcy 56 pz dotyczący zadania dla bplot;
- w roli szefa OPL ocenić sytuację, i w czasie zajęć być w gotowości do jej prowadzenia i złożenia meldunku propozycji dla dowódcy 56 pz oraz uzasadnienia przyjętych rozwiązań.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. Józef GADZAŁA

SPRAWDZIŁ:

płk dr Zygmunt BANASIAK

DOWÓDCA 56 pz

ZARZĄDZENIE DO OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ 14 DPanc NR 01 SD KONARZYNY /8408/. Mapa 200 000, wydanie 1975 r.

1. Z chwilą rozpoczęcia działań wojennych należy liczyć się z możliwością wykonania przez nieprzyjaciela, w ramach operacji powietrznej uderzeń ześrodkowanych na dywizję, siłami do skrzydła samolotów głównie ze składu 2 PTSP oraz CB i BZ, samolotami typu F-104G, F-4F, TORNADO, JAGUAR. Szczególnie intensywnej działalności lotnictwa należy oczekiwać w czasie podchodzenia oddziałów dywizji do przepraw na ODRZE, gdzie taktyczne lotnictwo myśliwskie w ramach izolacji rejonu działań bojowych, może wykonać na pułk uderzenie ześrodkowane, siłami do dwóch eskadr samolotów. Ponadto obiektami uderzeń mogą być kolumny pułkowe, szczególnie w okresie przekraczania odcinków kanalizujących ruch w rejonach /dla celów szkoleniowych nie podaje się/ oraz podczas postojów i dziennego odpoczynku.

Uderzenia wykonywane będą prawdopodobnie szczególnie z małych wysokości, pod przykryciem zakłóceń radiolokacyjnych, przy użyciu KPR, bomb odłamkowych, środków rażenia powierzchniowego i napalmu. Nie wyklucza się użycia broni jądrowej.

Ponadto, należy liczyć się ze wzmożoną działalnością lotnictwa rozpoznawczego, samolotami typu RF-104G, RF-4E działających parami z małych i średnich wysokości, zarówno w dzień jak i w nocy, głównie na kierunku: SZCZECIN-ELBLĄG. Prawdopodobny główny kierunek nalotów - zachodni i północno-zachodni.

2. Osłonę przegrupowujących się ZT i oddziałów, do rubieży ODRY realizuje 7 KOPK we współdziałaniu z oddziałami OPL wojsk operacyjnych, a od rubieży ODRY na zachód - wojska OPK NRD.

Najbliższe stanowiska startowe:

7 BROPK - 1 km pld.wsch. SOBIESZEWO /2460/, 1 km pln. GORĘCZYNO /2012/,
1 km zach. CZARNA DĄBRÓWKA /2864/.

6 BROPK - pln. DRETYŃ /0028/, BOBOLICE /8400/.

4 BROPK - 2 km pld. PŁOTY /6016/, 1 km pln.wsch. GOLENIÓW /3688/, 1 km pld. BARNISŁAW /1260/, 1 km pld. STOLEC /3256/.

15 BROPK /NRD/ - 1 km pld. WOLDECK /2404/, 3 km pld. PENZLIN /2472/.

12 BROPK /NRD/ - 2 km pln. NIEDERLANDIN /8440/, 1 km pld. FLIETH /8820/,
2 km pld.zach. ZEHDENICK /6884/.

Lotnictwo myśliwskie OPK osłania oddziały dywizji z położenia dyżurwania na lotniskach: SĘPOLNO KRAJEŃSKIE, SŁUPSK, PIŁA ŚWIDWIN, GOLENIÓW, MYŚLIBÓRZ, a z chwilą rozpoczęcia działań wojennych, ze stref dyżurwania w powietrzu - Nr 1 /środek strefy/ OKONEK, siłami klucza MiG-23 na wysokości 3000 m. Nr 2 /środek strefy/ SOMMERFELD /5268/ siłami klucza MiG-23 na wysokości 4000 m.

PłSD 7 KOPK rozwinięte w rejonach:

- 9 PłSD - KARTUZY /2416/ - rejon odpowiedzialności do rubieży:
CZŁUCHÓW, SŁUPSK;
- PłSD-10 - GOZD /8804/ - rejon odpowiedzialności do rubieży:
ZŁOCIENIEC, KOŁOBRZEG.
- PłSD-11 - GRYFICE /8012/ - rejon odpowiedzialności do rubieży:
rz. ODRY.

Planowane rejonny rozwinięcia 14 prplot do osłony oddziałów dywizji w czasie przegrupowania:

- w rejonie dziennego odpoczynku: 2 km wsch. CHOCIWEL /2424/, 3 km pld. DOBRZANY /0828/, 1 km zach. GINAWA /2840/;
- w czasie przekraczania ODRY: SIADŁO /1264/, ROSÓW /0860/, MESHERIN /0060/, 1 km pld. GRYFINO /0064/, RADZISZEWO /0868/;
- w rejonie ześrodkowania: 1 km pld.zach. ZEHDENICK /7284/, 1 km pld. GROSSMUTZ /6872/, 1 km pld.wsch. GROSSWOLSTERDORF /8472/, 2 km pld.wsch. NEUTOMOW /8484/, 1 km zach. HINDENBURG /8496/.

Planowane rejonny rozwinięcia RSWP 14 DPanc:

- w rejonie dziennego odpoczynku: 1 km pld.zach. LUTKOWO /2024/;
- w rejonie ześrodkowania dywizji: 2 km pld.wsch. GRANSEF /7676/;

Ponadto planowane jest rozwinięcie RSWP 14 prplot w okresie osłony przepraw na ODRZE w rejonie 1 km pld. MOCZYŁY /0860/. RSWP 14 DPanc przekazywać będzie meldunki o sytuacji powietrznej na częstotliwości 245000/265000 kHz, a RSWP 14 prplot na częstotliwości 235000/275000 kHz.

Ostrzeżenie o zagrożeniu z powietrza prowadzi 7 KOPK na częstotliwości 4125 kHz.

Dowódca dywizji rozkazał:

1. W czasie marszu obronę przeciwlotniczą 56 pz zorganizować własnymi siłami wg decyzji dowódcy pułku, współdziałając z 14 prplot. Do walki z samolotami działającymi na małych i bardzo małych wysokościach utrzymywać w czasie przegrupowania w każdej kompanii /baterii/ nie mniej niż 50% sił w gotowości do natychmiastowego otwarcia ognia. Do czasu rozpoczęcia nalotu, mieć w gotowości bojowej Nr 1 nie mniej niż połowę środków OPL, a podczas pokonywania ODRY, wszystkie środki w gotowości Nr 1.
2. Rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego podczas marszu zorganizować dookreźnie, ze skupieniem głównego wysiłku na kierunku zachodnim i północno-zachodnim.
3. Ogień prowadzić tylko do obiektów rozpoznanych jako SNP i bezpośrednio atakujących osłaniany obiekt lub pododdziały OPL.
4. Informacje o celach powietrznych przyjmować w S/R ostrzeżenia 7 KOPK, w rejonach dziennego odpoczynku i ześrodkowania z RSWP 14 DPanc, a podczas przekraczania ODRY z RSWP 14 prplot.

5. Pułkowi na okres marszu przydziela się:

- ~~8~~ rakiet S-1;
- 12 rakiet S-2;
- 0,5 jo amunicji przeciwlotniczej.

Uzupełnienie rakiet i amunicji przewiduje się w razie potrzeby w rejonie dziennego odpoczynku i ześrodkowania.

6. Sygnały:

- zarządzam gotowość Nr 1	- GROM
- nalot zmasowany	- NALOT
- zezwolenie na prowadzenie ognia	- ZAPORA
- zakaz prowadzenia ognia	- LIMIT
- odwołanie sygnału	- CISZA
- JSS w dzień - 2-3 pochylenia na lewe skrzydło
w nocy - zielona rakietka.	

7. PD OPL rozwinięty na SD 14 DPanc - w czasie marszu przegrupowuje się po drodze Nr 1.

Meldunki składać o:

- gotowości do marszu;
- zajęciu nakazanego rejonu;
- prowadzeniu działalności ogniowej;
- okresowe z 18.00 na 20.00.

SZEF OPL 14 DPanc

SZEF SZTABU 14 DPanc

.....

.....

*Fotogramy, obrazy (R-312; 326) w WD R-3 dla SS R-2
Meldunki
Uwaga, Kryptonim kompanii, kod województwa,
Fala - nalot i wystrzał 5-7',
63 (6-kier nalotu, 3-nalot zmas
15 wyz w Hehlbunstraen*

Nieotwierdzone ustalenie zajęcia, bowiem jest przed
zajęciami z RWiAO.

- 14 -

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcia Nr 9/OPL

T-123:

I. TEMAT: PLANOWANIE OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ PUŁKU NA OKRES MARSZU.

II. CELE SZKOLENIOWE: Nauczyć słuchaczy:

a/ w roli szefa OPL pułku:

- metody i treści pracy szefa OPL pułku w czasie planowania OPL na okres marszu;
- prowadzenia oceny sytuacji i poprawnego wnioskowania;
- zwięzłego i poprawnego meldowania danych do decyzji dowódcy pułku.

b/ w roli dowódcy pułku:

- precyzowania zamiaru działań w części dotyczącej obrony przeciwlotniczej na okres marszu;
- zwięzłego formułowania zadania bojowego dla pododdziału OPL /bplot/;
- planowania i ścisłej realizacji przedsięwzięć powszechnej OPL.

III. GŁÓWNY PROBLEM SZKOLENIOWY: Jak racjonalnie i efektywnie wykorzystać organiczne pododdziały plot pułku, aby zapewnić sprawne przegrupowanie pułku, w warunkach silnego oddziaływania lotnictwa nieprzyjaciela.

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. Organizacja zajęć	20'
2. Ocena sytuacji	40'
a/ ocena nieprzyjaciela	
b/ ocena pułku jako obiektu osłony	
c/ ocena sąsiadów i sił współdziałających	
d/ ocena sił własnych	
3. Meldunek danych do decyzji dowódcy pułku	25'
4. Omówienie zajęć	5'

Ogółem: 90'

V. FORMA: Ćwiczenie grupowe w sali.

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 4-5 dni przed zajęciami wykładowca udziela konsultacji w czasie której nakazuje słuchaczom:
 - a/ Przystudiować literaturę:
 - Podręcznik "Obrona przeciwlotnicza wojsk na szczeblach taktycznych" - Nr bibl.01300 rozdz. I, II, V, VI.
 - "Regulamin walki WOPL - Brygada - Pułk - Batalion/ Nr bibl. PF-1391, rozdz. II, V, IX.

- b/ Przeanalizować: - sytuację OPL na 6.00 12.1. ;
- zarządzenie do obrony przeciwlotniczej
14 DPanc Nr 01.
- c/ Wrysować na mapę - dane o siłach i środkach OPL i OPK ;
- wnioski z oceny sytuacji ;
- ugrupowanie pododdziałów OPL 56 pz w kolum-
nie marszowej pułku.
- d/ Przedstawić w notatkach: - model pracy szefa OPL pułku :
- proponowaną treść zamiaru dowódcy
56 pz w części dotyczącej obrony
przeciwlotniczej ;
- treść punktu do rozkazu bojowego
dowódcy 56 pz dotyczący zadania dla
bplot.
- e/ W roli szefa OPL ocenić sytuację i w czasie zajęć być w goto-
wości do jej prowadzenia, złożenia meldunku propozycji dla do-
wódcy 56 pz, oraz uzasadnienia przyjętych rozwiązań.
- f/ Wyjaśnić niezrozumiałe zagadnienie do wykonania w czasie nauki
własnej, organizację zajęcia i rolę słuchaczy.
2. W zajęciu główny wysiłek skupić na problem modelu pracy szefa OPL
pułku.
3. Zajęcie prowadzić w następujący sposób:
- przed każdym zagadnieniem dokonać teoretycznego wprowadzenia w
którym wypunktować metody i treść ;
 - do referowania zagadnień wyznaczać jak największą liczbę słucha-
czy ;
 - po przerobieniu zagadnienia wyjaśnić ewentualne niejasności,
udzielić odpowiedzi na pytania słuchaczy i ustosunkować się do
ich odpowiedzi ;
 - w omówieniu zagadnienia podkreślić najważniejsze problemy i me-
tody ich rozwiązania ;
 - zajęcia zakończyć opracowaniem treści zamiaru dowódcy 56 pz w
części dotyczącej obrony przeciwlotniczej na okres marszu oraz
sprecyzowaniem zadania dla baterii przeciwlotniczej ;
 - podczas referowania zagadnień przez słuchaczy zwracać uwagę na
postawę, język wojskowy, dykcję, zwięzłość, sposób posługiwania
się mapą i wskaźnikiem.
4. W czasie zajęć wykorzystać przykłady historyczne z okresu II Wojny
Światowej oraz wnioski z prowadzonych ćwiczeń /ujęte w zestawie
materiałów do zajęcia Nr 9/OPL.
5. Uwzględnić dodatkowo wytyczne i uwagi Kierownika Zakładu Taktyczne-
go przekazane na instruktarzu katedrałnym.

Należy do pracy dać do doc.

*niep. OPL: funkcjonalnie sporob. org. OPL na okres marszu, w czasie
potyca, oraz w og. odpowiadania dziennego*

*- przedstawić sposób realizacji przewidzianego ostrzeżenia
w czasie marszu.*

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Organizacja zajęcia 20

Wykładowca podaje temat i cel zajęcia oraz główny problem szkoleniowy, po czym sprawdza stopień przygotowania się słuchaczy do zajęć poprzez:

- sprawdzenie przygotowania map roboczych;
- sprawdzenie przygotowania notatek do zajęcia.

Następnie wykładowca omawia wyniki sprawdzianu i zadaje pytania teoretyczne:

Pytanie - Jakie zadania realizowały pododdziały OPL pułku w okresie osiągnięcia WSGB ?

- Jakie przedsięwzięcia realizował szef OPL pułku ?

Wprowadzenie teoretyczne do zajęć:

W tej części zajęcia wykładowca osobiście wyjaśnia słuchaczom, że szef OPL jako bezpośredni organizator obrony przeciwlotniczej pułku, odpowiada przed dowódcą za właściwe i zgodne z jego decyzjami zaplanowanie i zorganizowanie OPL pułku i sprawne jej funkcjonowanie w toku działań bojowych. Szef OPL uczestniczy w wypracowaniu decyzji przez dowódcę pułku wraz z szefami rodzajów wojsk i oficerami sztabu. Stąd metoda, treść i kolejność jego pracy nad organizacją obrony przeciwlotniczej, zależy w poważnej mierze od przyjętej przez dowódcę i sztab metody pracy. Ponadto w istotny sposób wpływa na treść zadań, dysponowany czas, stopień zaangażowania w kierowaniu realizacją poprzednio otrzymanych zadań i wyposażenie w techniczne środki dowodzenia. Głównymi elementami pracy szefa OPL pułku w okresie przygotowania ~~działań~~ ^{szefu} są:

- przygotowanie dla dowódcy meldunku propozycji organizacji obrony przeciwlotniczej pułku, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji i działania systemu OPL;
- planowanie działań pododdziałów przeciwlotniczych, udział w planowaniu działań bojowych w sztabie pułku oraz opracowanie dokumentów bojowych;
- postawienie zadań bojowych podległym pododdziałom OPL;
- organizacja dowodzenia i współdziałania z osłanianymi pododdziałami i sąsiadami;
- kontrola elementu składowych systemu OPL pułku i ich działania.

Następnie wykładowca wyznacza 1-2 słuchaczy do zaprezentowania i omówienia przygotowanych przez nich w czasie nauki własnej modeli pracy szefa OPL pułku.

/Przykładowy model pracy szefa OPL pułku - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

Po omówieniu przedstawionych modeli wykładowca nakazuje przyjąć

właściwy do dalszej realizacji, którym to słuchacze winni posługiwać się w ciągu kolejnych ćwiczeń na I roku studiów.

2. Ocena sytuacji 40'

Wprowadzenie teoretyczne do zagadnienia: Podstawowym elementem pracy szefa OPL w czasie przygotowania działań bojowych jest przygotowanie dla dowódcy meldunku propozycji o organizacji obrony przeciwlotniczej pułku, które po ich akceptacji przez dowódcę stanowią podstawę do planowania i organizacji systemu obrony przeciwlotniczej. Treść meldunku propozycji krystalizuje się w wyniku przeprowadzonej analizy zadania i oceny sytuacji. Do godziny 7.⁵⁵ 12.1 szef OPL zapoznany został z zadaniem pułku, zamierem dowódcy, otrzymał wytyczne dowódcy pułku do przygotowania meldunku danych do decyzji i ^{wskazanie} zarządzenie do obrony przeciwlotniczej 14 DPanc oraz przeprowadził analizę zadania. Czas operacyjny 7.³⁵ 12.1 - szef OPL przystąpił do oceny sytuacji. Wykładowca wyznacza kolejno słuchaczy którzy w roli szefa OPL pułku prowadzą ocenę sytuacji.

a/ Ocena nieprzyjaciela 10'

Główne problemy oceny nieprzyjaciela:

- wpływ działań nieprzyjaciela naziemnego na użycie jego lotnictwa;
- siły i środki jakimi nieprzyjaciel może oddziaływać na pułk oraz możliwe skutki oddziaływania ŚNP;
- oczekiwane okresy największego zagrożenia i elementy ugrupowania najbardziej zagrożone w tych okresach.

/Przykładowe rozwiązanie - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

Uwaga: Po wyczerpaniu zagadnienia wykładowca wyjaśnia ewentualne niejasności, zwraca uwagę na błędy i niedociągnięcia. Następnie podsumowuje zagadnienie skupiając główną uwagę na sposób dochodzenia do wniosków i ich treść oraz konieczność współpracy szefa OPL z oficerem rozpoznania pułku.

b/ Ocena pułku jako obiektu osłony 10'

Główne problemy oceny pułku jako obiektu osłony:

- rola, ważność i sposób działania elementów ugrupowania marszowego pułku i stopień ich wrażliwości na uderzenia z powietrza;
- wpływ warunków terenowych i obiektów typu stacjonarnego /przeprawy, węzły dróg itp./ na stopień zagrożenia pododdziałów uderzeniami z powietrza;
- potrzeby i możliwości stosowania przedsięwzięć powszechnej OPL przez pododdziały pułku.

/Przykładowe rozwiązanie - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

W podsumowaniu zagadnienia wykładowca zwraca uwagę na sposób prowadzenia oceny pułku jako obiektu osłony, zwracając uwagę na fakt, że ocenę tę szef OPL prowadzi zwykle łącznie z oceną nieprzyjaciela

powietrznego, ponieważ obydwie te elementy oceny sytuacji są ze sobą ściśle powiązane.

c/ Ocena sąsiadów i środków współdziałających 10'

Główne problemy oceny sąsiadów i środków współdziałających:

- skład, ugrupowanie i zadania oddziałów OPL szczebla nadrzędnego oraz LM i wojsk OPK wykonywane na korzyść pułku;
- możliwości i celowość korzystania z informacji o sytuacji powietrznej i danych ostrzegania o zagrożeniu z powietrza;
- sposób realizacji współdziałania w tym szczególnie z LM.

/Przykładowe rozwiązanie - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

W podsumowaniu zagadnienia wykładowca podaje, że podstawę oceny w tym wypadku stanowią informacje otrzymane od szefa OPL dywizji oraz w wyniku ewentualnego nawiązania bezpośredniego kontaktu z sąsiadami, jak również ustalenia przyjęte w okresie pokojowym /np. współdziałanie ze środkami OPK/.

d/ Ocena sił własnych 10'

Główne problemy oceny sił własnych:

- położenie, stan i możliwości bojowe pododdziałów OPL;
- potrzeby i możliwości zapewnienia osłony najważniejszym elementom ugrupowania marszowego pułku oraz zorganizowanie podsystemu ognia przeciwlotniczego;
- możliwości zorganizowania podsystemu rozpoznania nieprzyjaciela powietrznego;
- warunki, potrzeby i możliwości organizacji dowodzenia taktycznego i ogniowego;
- wpływ zaopatrzenia pododdziałów przeciwlotniczych na wykonanie przez nie zadań bojowych i tryb zaopatrywania ich w amunicję i rakiety przeciwlotnicze.

/Przykładowe rozwiązanie - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

Uwaga: Po wyczerpaniu i podsumowaniu oceny sił własnych, wykładowca omawia istotę pozostałych składników oceny sytuacji /sytuacji skażeń, terenu, warunków hydrometeorologicznych, stanu pogody, pory roku i doby/, wskazując ich wpływ na działanie nieprzyjaciela powietrznego /prawdopodobne natężenie i sposoby działań w danych warunkach pogody, pory roku i doby, prawdopodobne kierunki nalotów na małych wysokościach w określonych warunkach terenowych/, jak i na działanie pododdziałów przeciwlotniczych /wybór SO /SS/, możliwości wykrywania ŚNP, maskowania, wpływ drożni itp./.

Następnie podsumowuje całość oceny sytuacji prowadzonej przez szefa OPL pułku wskazując na:

- sposób dochodzenia do wniosków, /które stanowią podstawę do sprecyzowania meldunku - propozycji dla dowódcy pułku/;

- zakres rozpatrywanych problemów;
- konieczność ścisłej współpracy szefa OPL z oficerami sztabu i szefami rodzajów wojsk.

Następnie wykładowca wzbogaca treść zagadnienia doświadczeniami z ćwiczeń i przykładami historycznymi np.: planowanie i organizacja marszu wojsk na dużą odległość w warunkach intensywnego oddziaływania lotnictwa nieprzyjaciela, była między innymi przedmiotem ćwiczenia dowódczo-sztabowego pk "CZERWIEC 80", prowadzonego na bazie WOW.

W ćwiczeniu tym przyjęto, że nieprzyjaciel główny wysiłek uderzeń lotnictwa na maszerujące wojska skupił w rejonie ODRY, co spowodowało obok dotkliwych strat sięgających 1/3 całości sił, opóźnienie marszu o kilkanaście godzin. Należy liczyć się w czasie działań bojowych, z podobnym sposobem realizacji przez lotnictwo nieprzyjaciela zadań izolacji rejonu działań bojowych, tym bardziej, że nieprzyjaciel dysponuje obecnie skutecznymi systemami rozpoznawczo-uderzeniowymi /PLSS, Assault Breaker, Argus/ oraz takimi środkami jak Pershing-2, Cruise. W ćwiczeniu "LATO-83" uwzględniono również możliwość realizacji przez nieprzyjaciela zmodyfikowanej koncepcji wysuniętych rubieży uzupełnionej o tzw. koncepcję Rogersa - głębokich uderzeń. Polega ona na zdalnym obezwładnianiu i dezorganizowaniu przegrupowujących się wojsk, a następnie rozbijaniu ich uderzeniami zgrupowań powietrzno-lądowych. W ramach tej koncepcji przewiduje się również tworzenie "barier", głównie wzdłuż WISŁY i ODRY. Z tego powodu w ćwiczeniach LATO-83, LATO-84, podczas pokonywania przez wojska ODRY, wydzielano do wzmocnienia ognia oddziałów OPK osłaniających przeprawę, pułki rakiet przeciwlotniczych szczebla armijnego i dywizyjnego. Również z tych samych powodów w ćwiczeniu obecnym przyjęto, że 14 prplot będzie wzmocniał siłę ognia oddziałów OPK na ODRZE w rejonie KOŁBASKOWA, podczas pokonywania jej przez przegrupowujące się oddziały 14 DPanc. Opierając się na powyższych doświadczeniach, szef OPL 56 pz winien na ten okres marszu pułku, przewidzieć stan pełnej gotowości ogniowej dla wszystkich środków OPL.

Następnie wykładowca może wyznaczyć jednego słuchacza do przedstawienia przykładu historycznego np. działanie 1 DAPlot w czasie "marszu manewru" od Warszawy do Bydgoszczy /patrz - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

3. Meldowanie danych do decyzji dowódcy pułku 25"

Wykładowca wprowadza do zagadnienia uwzględniając:

- sposób pracy szefa OPL w zakresie przygotowania danych dla dowódcy /konieczność sformułowania problemów i ich rozwiązania w taki sposób, by stanowiły one ocenione, uogólnione i przygotowane w formie wniosków dane do decyzji dowódcy pułku oraz konieczność ścisłej współpracy w zakresie wymiany informacji pomiędzy oficerami sztabu;

- przygotowanie meldunku dla dowódcy: omówić różnice między meldunkiem pełnym a meldunkiem jako odpowiedź na pytanie /wytyczne dowódcy/. Podkreślić również to, że szef OPL bez względu na wytyczne winien być zawsze gotowy do udzielania odpowiedzi na pytania dowódcy również z zakresu innych przedsięwzięć obrony przeciwlotniczej np.: wykorzystanie niespecjalistycznych środków ogniowych i innych przedsięwzięć powszechnej OPL;

- sposób meldowania danych dowódcy: szef OPL w określonym czasie składa meldunek dowódcy. Treść meldunku winna być krótka, pełna i jasna. Zwrócić uwagę na sylwetkę, dykcję i język wojskowy, jako jedna z cech oficera sztabu.

a/ Meldunek szefa OPL pułku

Pytanie: Jakie problemy obejmuje treść meldunku szefa OPL pułku ?

Odpowiedź: 1/ Wnioski z oceny nieprzyjaciela.

2/ Działalność oddziałów /pododdziałów/ OPL szczebla nadrzędnego i sąsiadów na korzyść pułku.

3/ Stan i możliwości bojowe pododdziałów OPL pułku.

4/ Zamiar obrony przeciwlotniczej pułku /zadania sił i środków i sposób ich realizacji/.

5/ Stan zaopatrzenia w rakiety i amunicję i proponowany sposób ich uzupełniania.

6/ Prośby.

Czas operacyjny 9.05 12.1. Szef OPL zameldował się u dowódcy w celu przedstawienia danych. Wykładowca wyznacza kolejno 2-3 słuchaczy do złożenia meldunku.

/Przykładowe rozwiązanie - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.
Uwaga: Wykładowca zwraca uwagę na sposób składania meldunku przez wyznaczonych słuchaczy, w tym głównie na precyzyjne formułowanie myśli, akcentowanie problemów zasadniczych, postawę ogólną, sposób posługiwania się mapą bez wykorzystania notatek. Po wyczerpaniu treści meldunku wykładowca wyjaśnia ewentualne niejasności, zezwala na uzupełnienie przez innych słuchaczy i podsumowuje zagadnienie wskazując, że szef OPL mimo pełnego meldunku, jest w każdej chwili gotowy do udzielenia odpowiedzi na dodatkowe pytania dowódcy lub uzasadnienie niektórych propozycji. Następnie wykładowca podaje, że po złożeniu meldunku i zatwierdzeniu przez dowódcę propozycji lub ewentualnym wniesieniu poprawek, szef OPL przystępuje do planowania obrony przeciwlotniczej, stawia zadania bojowe podwładnym, organizuje dowodzenie i współdziałanie w systemie OPL pułku.

Na zakończenie wyznacza kolejno dwóch słuchaczy do przedstawienia w roli dowódcy 56 pz treści zamiaru w części dotyczącej obrony przeciwlotniczej i sprecyzowania zadania dla dowódcy baterii przeciwlotniczej.

/Proponowane rozwiązanie - "Zestaw materiałów do zajęcia Nr 9/OPL"/.

4. Omówienie zajęcia 5'

- Wykładowca ocenia:
- stopień osiągnięcia zakładanego celu;
 - przygotowanie się słuchaczy do zajęć i sposób referowania poszczególnych zagadnień, podając uzyskane oceny;
 - dla nieprzygotowanych określa termin i zakres materiału do zaliczenia.

OPRACOWAŁ:

SPRAWDZIŁ:

ppłk dypl. Józef GADZAŁA

płk dr Zygmunt BANASIAK

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPL

Tylko dla nauczycieli
akademickich

ZESTAW MATERIAŁÓW DO ZAJĘCIA NR 9/OPL
ĆWICZENIA NR 103

CEL DZIAŁANIA WOJSK LĄDOWYCH WŁASNYCH

ZADANIA

CEL DZIAŁANIA WOJSK LĄDOWYCH NPLA

WYTYCZNE /ZARZĄDZENIA WSTĘPNE/ W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA SRODKÓW ROZPOZNAWANIA NPLA POWIETRZNEGO ORAZ ICH ZABEZPIECZENIA.

WYTYCZNE /ZARZĄDZENIA WSTĘPNE/ W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA SRODKÓW OGNIOWYCH DO DZIAŁAŃ DRAŻ ICH ZABEZPIECZENIA

ANALIZA ZADANIA
1. Wyłonienie celu Npla po-wojsk wietrznego Opl
2. Wyróżnienie problemów do rozwiązania.
3. Określenie metody rozwiązania zadania /wypracow. docyżli/.
4. Określenie podstawowych terminów.

CEL DZIAŁANIA NIEPRZYJACIELA POWIETRZNEGO
1. a/ ZNISZCZYĆ /OBEZWAŻNIĆ/. b/ IZOLOWAĆ /BLOKOWAĆ/. c/ POZOROWAĆ.
2. REJON UDZIEŃ /OBJEKTY/.
3. CZAS /OKRES/ DZIAŁANIA.

ORIENTOWANIE TAKTYCZNE
1. Zapoznanie z zadaniami /warunkami w jakich będą prowadzone działania bojowe/.
2. Przekazanie danych z analizy zadania.

CEL DZIAŁANIA WOJSK OBRONY PRZECIWPLOTNICZEJ
1. a/ OBRONIC /OSŁONIĆ/. b/ IZOLOWAĆ /NIE DOPUŚCIĆ/. c/ HASKOWAĆ /POZOROWAĆ/.
2. REJON OSŁONY /OBRONY/.
3. CZAS /OKRES/ DZIAŁANIA.

POTENCJAŁ BOJOWY		NIEPRZYJACIEL POWIETRZNY		WOJSKA OBRONY PRZECIWPLOTNICZEJ	
ILOŚCIOWY	JAKOŚCIOWY	OBJEKT DZIAŁANIA	TAKTYKA DZIAŁANIA	OBJEKT OSŁONY	TAKTYKA
1. Skład ilościowy: - pilotów; - SNP; - środki zniszczenia.	1. Rodzaje i typy SNP. 2. Rodzaje i typy SNP. 3. Wyposażenie.	1. Charakter obiektu. 2. Składniki. 3. Wyposażenie. 4. Kierunek. 5. Linia. 6. Wzrost. 7. Wrażenie.	1. Okresy działań. 2. Ilość SNP w grupach. 3. Ugrupowania w grupach. 4. Kierunki nalotów. 5. Kierunki ataku. 6. Manewry bojowe. 7. Sposób pokonywania OPL.	1. Charakterystyka obiektu. 2. Kształt. 3. Wyposażenie. 4. Kierunek. 5. Wrażenie.	1. Okresy wzmoczonej gotowości bojowej. 2. Ilość środków ogniowych. 3. Sposób prowadzenia walki. 4. Kierunek głównego wadzenia ognia. 5. Manewr obrony N/E. 6. Maskowanie.
1. Według potrzeb. 2. Według możliwości. 3. Według norm taktycznych.	1. Skład ilościowy: - obciążenie; - OPL /og-niomych/ - środki /rakiet i samoloty/.	OKREŚLENIE KRYTERIÓW WYBORU WARIANTU DZIAŁANIA W odniesieniu do: 1. Celu działania. 2. Warunków politycznych i stanu moralno-politycznego. 3. Działości: a/ przełożonego; b/ esadów; c/ efektywności. 4. Warunków: a/ astronomicznych; b/ meteorologicznych; c/ terenowych; d/ ekezeń i zakre- 5. Sposobu: a/ czosono-pres- 6. f/ zakłóceń. 7. Możliwości zabez- 8. Zasad prowadzenia walki.			
METODY /TECHNIKI/ OKREŚLANIA		METODY /TECHNIKI/ OKREŚLANIA		METODY /TECHNIKI/ OKREŚLANIA	
1. Cechy nierodow- 2. Według stopnia 3. Według indoktry- 4. Według nacji. 5. Według ki /woj- 6. Według doświad- 7. Według tyczcho- 8. Według sowych 9. Według działań.	1. Rodzaj obiektu. 2. Przeznaczenie. 3. Ugrupowanie. 4. Waga. 5. Stopień opancerzenia. 6. Maskowanie. 7. Rozbudowa. 8. Wyposażenie. 9. Wyższość. 10. Wyższość. 11. Wyższość. 12. Wyższość. 13. Wyższość. 14. Wyższość. 15. Wyższość.	1. a/ obiekt ataku i ten- 2. b/ możliwości pilotów i środków OPL. 3. c/ rodzaje SNP, ich skuteczność i typy SNP. 4. d/ typy SNP i środki OPL. 5. e/ skuteczność środków OPL. 6. f/ wyższość i zakres. 7. g/ wyższość i zakres. 8. h/ wyższość i zakres. 9. i/ wyższość i zakres. 10. j/ wyższość i zakres. 11. k/ wyższość i zakres. 12. l/ wyższość i zakres. 13. m/ wyższość i zakres. 14. n/ wyższość i zakres. 15. o/ wyższość i zakres.	1. Według potrzeb. 2. Według możliwości. 3. Według norm taktycznych.	1. Według potrzeb. 2. Według możliwości. 3. Według norm taktycznych.	1. Według potrzeb. 2. Według możliwości. 3. Według norm taktycznych.
MOŻLIWOŚCI OGNIOWE		MOŻLIWOŚCI MANEWROWE		MOŻLIWOŚCI OGNIOWE	
WARIANT DZIAŁANIA		WARIANT DZIAŁANIA		WARIANT DZIAŁANIA	

PROCES DECYDOWANIA /WYBORU WARIANTU DZIAŁANIA/
1. PREZENTACJA WARIANTÓW DZIAŁANIA
a/ NPLA POWIETRZNEGO b/ WOJSK OPL
2. SELEKCJA WARIANTÓW DZIAŁANIA ZE WZGLĘDU NA KRYTERIA
3. REKONESANS
4. WYBÓR OPTIMALNEGO WARIANTU DZIAŁANIA

ZADANIA BOJOWE DLA PODODZIAŁÓW ROZPOZNAWANIA /NIEPELNE/
SPRECYZOWANIE MELDUNKU
ZŁOŻENIE MELDUNKU DOWÓDCY PUKKU
ZADANIA BOJOWE DLA PODODZIAŁÓW OGNIOWYCH /NIEPELNE/

ROZPRACOWANIE WARIANTU DZIAŁANIA W PLAN DZIAŁAŃ BOJOWYCH /planowanie działań bojowych/.
1. Opracowanie modelu działań /część graficzną/.
2. Opracowanie sposobu zabezpieczenia działań bojowych oraz kalkulacji czasowo-przestrzennych /część opisowa/.
3. Opracowanie zadań dla pododdziałów /r-zy, zarządzanie/.

POSTAWIENIE ZADAŃ BOJOWYCH PODDZIAŁOM
- ustnie przez dowódcę /szefa OPL/;
- pisemnie w r-zech, zarządzeniach bojowych;
- przez techniczne środki łączności;
- poprzez oficerów kierunkowych.

KONTROLA ELEMENTÓW SKŁADOWYCH SYSTEMU OPL /pułku/

gr. OPZ

- wyeksp. rozpoznawcze pułk
- model przy ODR

Rozpoznanie i pow

PL (pcc) 20-30 samolotów

12-15 samolotów

2-3 pułki w rejonie Starych Dęb

Ogół 60-80 sam

30 samolotów

4-6 pułków w rejonie Starych Dęb

Amun. 150-200 sam

100 samolotów

40-50 pułków i ułanów

w rejonie Starych Dęb

Fz. 350-500 sam

200-250 samolotów

200 samolotów w rejonie Starych Dęb

OCENA NIEPRZYJACIELA

Lotnictwo 2 PTSP oraz CB i BZ prowadzi działania rozpoznawcze w strefie przygranicznej z NRD oraz wzdłuż wybrzeża m. BAŁTYCKIEGO. Działania wojenne rozpoczną się prawdopodobnie zmasowanym uderzeniem lotnictwa nieprzyjaciela w ramach operacji powietrznej, na obiekty o strategicznym znaczeniu na terytorium NRD, POLSKI i zachodniej części ZSRR. Celem pierwszych uderzeń lotnictwa "ZACHODNICH" będzie prawdopodobnie uzyskanie przewagi jądrowej i panowania w powietrzu, a kolejnych uderzeń zahamowanie dopływu świeżych sił w obszar na zachód od ODRY. 56 pz w ramach izolacji rejonu działań może być obiektem uderzeń lotnictwa nieprzyjaciela na odcinkach kanalizujących ruch, a szczególnie w rejonach:

- cieśniny między jeziorami DRAWSKO, WĄSOSZE;
- węzły komunikacyjne SZCZECINEK, STARGARD SZCZECIŃSKI;
- rubież ODRY.

Okresem szczególnego zagrożenia będzie przekraczanie ODRY. W tym czasie nieprzyjaciel może wykonać uderzenie ześrodkowane na pułk siłami do 30 samolotów F-104G, F-4E, TORNADO, którymi może obezwładnić pułk i opóźnić marsz na przeciąg co najmniej 12 godzin. W pozostałych okresach pułk może być atakowany grupami samolotów z małej wysokości z lotu nurkowego lub koszącego, a niekiedy również z lotu poziomego wzdłuż kolumny lub pod niewielkimi kątami /do 30°/ w stosunku do kierunku marszu lotnictwo nieprzyjaciela prawdopodobnie atakować będzie czołowe i najważniejsze elementy ugrupowania marszowego pułku /kolumny czołgów, artylerii i SD/, celem ich obezwładnienia, oraz zatrzymania marszu pułku dla zmiany charakteru obiektu - z ruchomego na statyczny, co znacznie zwiększy skuteczność /celność/ uderzeń lotnictwa w kolejnych nalotach. Nocą i w trudnych warunkach atmosferycznych, uderzenia będą wykonywane mniejszą ilością lotnictwa /30-40% wysiłku dziennego/, zwykle parami i małymi grupami samolotów z większych niż w czasie dnia wysokości. Pododdziały pułku przekraczające rejon znajdujące się pod osłoną wojsk OPK, będą prawdopodobnie atakowane z mniejszym natężeniem, zwykle z jednego kierunku i pierwszego zajęcia na maksymalnych prędkościach lotu. Lotnictwo nieprzyjaciela podczas wykonywania uderzeń na pododdziały pułku, może stosować bomby kulkowe, odłamkowe i napalmowe, kierowane i niekierowane pociski raketowe oraz ogień broni pokładowej. Uderzenia wykonywane będą pod przykryciem zakłóceń radiolokacyjnych emitowanych ze stref lub przez samoloty ze składu grup uderzeniowych.

WNIOSKI:

1. Nieprzyjaciel naziemny może oddziaływać na pododdziały OPL grupami specjalnymi głównie w rejonach pld. SZCZECIN, zach. STARGARD SZCZECIŃSKI, zach. SZCZECINEK, pld. WĘGORZYNO.

2. Nieprzyjaciel powietrzny najprawdopodobniej będzie opóźniał marsz pułku szczególnie na rubieżach: cieśniny między jeziorami DRAWSKO, WĄSOSZE, węzły komunikacyjne SZCZECINEK, STARGARD SZCZECIŃSKI, i na rubieży ODRY.
3. Nie należy wykluczyć możliwości wykonania uderzeń na pułk w rejonach postoju, a szczególnie odpoczynku dziennego.
4. Uderzeniami z powietrza najbardziej zagrożone będą czoła awangardy i sił głównych pułku.
5. W okresach zagrożenia należy utrzymywać wszystkie pododdziały przeciwlotnicze w najwyższym stanie gotowości ogniowej, w tym szczególnie podczas przekroczenia ODRY.
6. Należy oczekiwać ciągłego oddziaływania lotnictwa rozpoznawczego oraz systemów rozpoznawczo-uderzeniowych.
7. Większości uderzeń należy oczekiwać z kierunku zachodniego.

OCENA PUŁKU JAKO OBIEKTU OSŁONY

56 w marszu przedstawia sobą obiekt /szereg obiektów/ o charakterze liniowym, który jest łatwy do wykrycia w każdych warunkach atmosferycznych, pory roku i doby oraz ukształtowania terenu, /zwłaszcza przez środki rozpoznania wykorzystujące podczerwień i technikę laserowo-telewizyjną/. Kolumny marszowe pododdziałów pułku, ze względu na długie i linearne kształty, ruch, wydzielanie energii cieplnej i emisji fal radiowych, jak również kontrastowość wozów bojowych i urządzeń względem otoczenia, posiadają wiele cech demaskujących ułatwiających nieprzyjacielowi rozpoznanie, a następnie wykonanie uderzeń z powietrza. Zagrożenie pułku wzrasta ze względu na jego rolę w ugrupowaniu dywizji - pułk wykonuje marsz na czele sił głównych dywizji - zatrzymanie pułku w marszu spowoduje opóźnienie marszu dywizji do rejonu ześrodkowania. W czasie marszu są mniejsze możliwości wykorzystania do ochrony wojsk przedsięwzięć biernej obrony przeciwlotniczej - bardziej sprzyjające warunki organizacji biernej OPL istnieją podczas pobytu pododdziałów pułku w rejonach ześrodkowania i odpoczynków, ze względu na możliwość wykorzystania właściwości ochronnych i maskujących terenu oraz rozśrodkowania wojsk. Wrażliwość maszerujących pododdziałów pułku na uderzenia z powietrza zależy od wielu czynników, a głównie etapu przegrupowania, rodzaju terenu i typu sprzętu, w który wyposażone są pododdziały pułku. Bardziej odporne na uderzenia ŚNP będą pododdziały czołgów i BWP w przeciwieństwie do pododdziałów artylerii lub stanowisk dowodzenia. Z punktu widzenia wrażliwości maszerujących pododdziałów najsilniejszej osłony przeciwlotniczej wymagają te obiekty, które przewidywane są zgodnie z zamiarem dowódcy do natychmiastowego działania w wypadku

spotkania się z nieprzyjacielem naziemnym. Są to w tym wypadku awangarda, pododdziały artylerii oraz stanowisko dowodzenia pułku.

WNIOSKI:

1. Najbardziej narażonymi na uderzenia ze względu na miejsce i rolę w ugrupowaniu pułku będą: awangarda, pododdziały artylerii maszerujące na czele sił głównych oraz SD 56 pz - na ich osłonie należy skupić główny wysiłek obrony przeciwlotniczej.
2. Osłonę realizować w sposób ciągły, rozwijając wszystkie pododdziały ogniowe w rejonach postoju, dziennego odpoczynku i ześrodkowania.
3. Podczas marszu mieć ciągle połowę wszystkich środków ogniowych w gotowości do natychmiastowego otwarcia ognia.
4. We wszystkich etapach przegrupowania należy stosować przedsięwzięcia powszechnej OPL, szczególnie akcentując maskowanie i rozśrodkowanie oraz rozpoznanie, alarmowanie i prowadzenie czynnej walki ze ŚNP przez pododdziały ogólnowojskowe.

OCENA SĄSIADÓW I ŚRODKÓW WSPÓLDZIAŁAJĄCYCH

Obszar przez który przebiega droga marszu 56 pz osłaniany jest przez 7 KOPK oraz wojska OPK /NRD/. Ponadto obronę przeciwlotniczą wzmacnia LM OPK z położenia dyżurowania na lotniskach, a z chwilą wybuchu wojny ze stref dyżurowania Nr 1 i 2.

W rejonie ześrodkowania, dziennego odpoczynku i podczas przekraczania ODRY osłonę wzmacnia 14 prplot.

Na odcinku BARWICE, BRAWSKO POM. pułk będzie poza zasięgiem ognia środków rakietowych OPK. Oddziały rakiet przeciwlotniczych i LM OPK mają ograniczone możliwości zwalczania lotnictwa nieprzyjaciela na małych wysokościach. W tej sytuacji, na całej drodze marszu należy skupić główny wysiłek własnych środków OPL do zwalczania atakujących samolotów nieprzyjaciela na małych wysokościach. W rejonach ześrodkowania i dziennego odpoczynku informacje o sytuacji powietrznej celowo jest odbierać z RSWP szefa OPL 14 DPanc, a podczas przekraczania ODRY z RSWP 14 prplot. Ponadto należy prowadzić nasłuch radiowy w S/R ostrzegania o zagrożeniu z powietrza 7 KOPK.

WNIOSKI:

1. 56 pz wykonuje marsz w obszarze działań dwóch KOPK /w tym jednego NRD/, które zapewniają silną osłonę strefową, wzmocnioną działaniem lotnictwa myśliwskiego z położenia dyżurowania na lotniskach i w strefach. Zachodzi więc konieczność ścisłego przestrzegania zasad współdziałania z LM we wspólnej strefie działań, celem zapewnienia mu bezpieczeństwa.

2. Ponadto, bezpośrednią osłonę pododdziałom 56 pz w rejonach ześrodkowania, dziennego odpoczynku i podczas przekraczania ODRY zapewnia 14 prplot.
3. Główny wysiłek własnych pododdziałów należy skupić do zwalczania samolotów atakujących z małych i bardzo małych wysokości.
4. Ogień otwierać tylko do celów bezpośrednio atakujących osłaniany obiekt i pododdziały OPL pułku.
5. W rejonach ześrodkowania i odpoczynku dziennego odbierać informacje o sytuacji powietrznej z RSWP 14 DPanc, a podczas przekraczania ODRY z RSWP 14 prplot.

OCENA SIŁ WŁASNYCH

Bateria przeciwlotnicza i plutony przeciwlotnicze batalionów zostały uzupełnione sprzętem i stanem osobowym do etatu czasu wojennego i zachowują pełną zdolność bojową do wykonania zadań. Niesprawny sprzęt do chwili rozpoczęcia marszu zostanie wyremontowany. Większość żołnierzy z pododdziałów OPL to żołnierze rezerwy, którzy od 2-3 lat nie uczestniczyli w strzelaniach poligonowych, a w dotychczasowych działaniach pododdziały OPL pułku nie prowadziły jeszcze walki ze ŚNP. Wynika stąd, że w początkowym okresie obsługi środków ogniowych mogą mieć trudności z szybkim uchwyceniem celu i otwarciem ognia we właściwym czasie.

Z oceny nieprzyjaciela powietrznego i pułku jako obiektu osłony wynika, że uderzeniami z powietrza najbardziej zagrożone będą czoła awangardy i sił głównych pułku. Ażeby zapewnić osłonę przeciwlotniczą tym pododdziałom, celowo byłoby baterię przeciwlotniczą wykorzystać plutonami:

- plutony ^{ZSU-23-4} 1 do osłony awangardy /1 bp/;
- pierwszy pluton ^{ZSU-23-2} do osłony dywizjonu artylerii;
- drugi pluton ^{S-2} ZSU-23-4 do osłony kolumny sztabu 56 pz.

Szpic czołową osłonić plutonem przeciwlotniczym 1 bp. Plutony przeciwlotnicze 2 i 3 bp wykorzystać do osłony tych batalionów, ugrupowując w czołowych kolumnach tych batalionów. Jeżeli przyjąć, że obiekty osłony będą atakowane przez małe grupy samolotów i to w zasadzie od czoła, jesteśmy w stanie zwalczać jednocześnie 7 samolotów nieprzyjaciela z wymaganą skutecznością ognia.

Możliwości ogniowe pułku uwarunkowane są możliwościami wykrywania i rozpoznania celów powietrznych, możliwościami podsystemu dowodzenia oraz możliwościami dowozu amunicji i rakiet przeciwlotniczych. Możliwości w zakresie wykrycia celu i wymaganej dla potrzeb podsystemu ognia odległości wykrycia są następujące:

- zasięg ZRP-2 na H=300 m wynosi 12 km. Wymagana odległość wskazania celu wynosi 8-10 km;

- zasięg radiopelengatora 9S-13 na H=30 m wynosi 15 km. Wymagana odległość wskazania celu wynosi 5,5 - 6 km;

- ~~wymagana odległość wskazania celu dla S-1M wynosi 10 km,~~

- wymagana odległość wskazania celu dla ZU-23-2 wynosi 4,5 - 6 km.

Tak więc podsystem rozpoznania radiolokacyjnego i radiopelengacyjnego zapewnia wymaganą odległość wskazywania celów powietrznych dla środków przeciwlotniczych pz. Niezależnie od rozpoznania radiolokacyjnego, dowódcy wszystkich szczebli winni zorganizować obserwację wzrokową, która zapewni odległości wykrycia w granicach 5-8 km. W tym celu należy na każdym pojeździe umożliwiającym prowadzenie obserwacji w ruchu wyznaczyć po dwóch obserwatorów z obu stron osi marszu. Ponadto na każdym przednim i tylnym pojeździe pododdziału dodatkowego obserwatora. Obowiązująca w tej sytuacji zasada "widzę - strzelam /odpalam rakietę/" jest podyktowana bardzo bliską odległością rozpoznania celów i krótkim czasem na bezpośrednie wskazania celów.

WNIOSKI:

1. Wszystkie pododdziały OPL pułku zostały uzupełnione sprzętem i stanem osobowym do etatu czasu wojennego i zachowują pełną zdolność bojową do wykonania zadań.
2. W dotychczasowych działaniach pododdziały OPL pułku nie prowadziły jeszcze walki ze ŚNP - tak więc należy doprowadzić do dowódcy każdego środka ogniowego zasady otwierania ognia, warunki przestrzegania bezpieczeństwa własnemu lotnictwu, sposób organizacji rozpoznania /szczególnie wzrokowego/.
3. Baterię plot wykorzystać plutonami do osłony awangardy, dywizjonu artylerii i kolumny sztabu 56 pz.
4. Włączenia w kolumny osłanianych obiektów dokonać w rejonie ześrodkowania do godz. 15.00 12.1.

dotyczy do obrony, drogowicy

1. Działania wojenne prawdopodobnie rozpoczną się zmasowanym uderzeniem lotnictwa nieprzyjaciela, które w pierwszym okresie dążyć będzie do uzyskania przewagi jądrowej i panowania w powietrzu, a następnie zahamowania dopływu nowych sił w obszar na zachód od ODRY. Oceniam, że lotnictwo nieprzyjaciela będzie dążyło do opóźnienia marszu pułku przede wszystkim przy użyciu klasycznych środków rażenia. Ataki na kolumny pułku będą prawdopodobnie wykonywane małymi grupami samolotów głównie z lotu nurkowego i koszącego oraz poziomego pod kątami 15-30° w stosunku do osi drogi marszu, szczególnie w czasie przekraczania newralgicznych odcinków na drodze marszu. Uderzeń należy się spodziewać głównie na czoła awangardy i sił głównych. Liczę się z możliwością wykonania przez lotnictwo nieprzyjaciela uderzenia ześrodkowanego, w sile do 30 samolotów typu F-104G, F-4E, TORNADO na przeprawę na ODRZE, w czasie przekroczenia jej przez pododdziały pułku. Lotnictwo to przy użyciu konwencjonalnych i superkonwencjonalnych środków rażenia może obezwładnić pułk w marszu lub zniszczyć do batalionu piechoty oraz opóźnia marsz na przeciąg co najmniej 12 godzin. Większości nalotów należy oczekiwać z kierunków zachodniego i północno-zachodniego.
2. Od m. KOŚCIERZYNA do ODRY i dalej do rejonu ześrodkowania obronę plot 56 pz zapewniają kolejno wojska 7 KOPK i OPK /NRD/. W rejonie dziennego odpoczynku oraz na ODRZE obronę przeciwlotniczą dodatkowo wzmacnia 14 prplot.

Ponadto, na korzyść pułku działa lotnictwo myśliwskie OPK, z położenia dyżurowania na lotniskach, a z chwilą rozpoczęcia działań wojennych z dyżurowania w strefach Nr 1 i 2.

3. Do organizacji obrony przeciwlotniczej dysponuję ² baterią ^u przeciwlotniczą i ~~trzech~~ plutonami przeciwlotniczymi, które mogą jednocześnie zwalczać ~~9~~ samolotów.

Rozpoznanie radiolokacyjne zamierzam oprzeć na wykorzystaniu informacji o sytuacji powietrznej z RSWP 14 DPanc w rejonach ześrodkowania i odpoczynku dziennego, a podczas przekraczania ODRY z RSWP 14 prplot. W pozostałych okresach oprzeć się na rozpoznaniu wzrokowym oraz prowadzić ciągle nasłuch radiowy w S/R ostrzegania o zagrożeniu z powietrza 7 KOPK.

4. Główny wysiłek obrony przeciwlotniczej celowo jest skupić do osłony awangardy, czoła sił głównych i SD pułku.
5. a/ W czasie marszu system ognia przeciwlotniczego stworzyć z sił baterii przeciwlotniczej, ~~plutonów przeciwlotniczych bp~~ i nie mniej niż 1/2 broni pokładowej. Pododdziały przeciwlotnicze wykorzystać następująco:

~~pluton S-1~~ do osłony awangardy /1 bp/;

- ~~pluton artylerii ZSU-23-2~~ do osłony dywizjonu artylerii;
- ~~pluton ZSU-23-4~~ do osłony SD pułku.

~~Szpicę czołową osłonić plutonem przeciwlotniczym 1 bp. Plutony przeciwlotnicze 2 i 3 bp wykorzystać zgodnie z decyzją dowódców batalionów.~~

Ogień prowadzić wyłącznie do celów zagrażających bezpośrednio kolumną pododdziałów. Kierowanie ogniem powierzyć dowódcom pododdziałów. Podczas przekraczania ODRY w gotowości bojowej Nr 1 mieć wszystkie środki ogniowe - w pozostałych okresach marszu nie mniej niż 50%.

Gotowość systemu 15.00 12.1.

- b/ Do przekazywania sygnałów zakazu prowadzenia ognia z broni pokładowej wykorzystać sieć radiową szefa sztabu pułku. Sygnały zakazu prowadzenia ognia dla pododdziałów przeciwlotniczych przekazywać w mojej sieci dowodzenia.
- 6. Aktualnie pododdziały przeciwlotnicze posiadają 100% nakazanych zapasów rakiet i amunicji przeciwlotniczej. Amunicję i rakiety uzupełnić w razie potrzeby po osiągnięciu rejonu ześrodkowania.
- 7. Proszę o pomoc techniczną w naprawie jednej armaty ZSU-23-4 w bplot, oraz radiostacji R-107 w 3 bp.

ZAMIAR DOWÓDCY 56 pz /w części dotyczącej obrony przeciwlotniczej/

..... Obronę przeciwlotniczą w rejonie ześrodkowania i w czasie marszu, zorganizować w oparciu o zasady działania pododdziałów OPL w systemie OPK, koncentrując wysiłek do osłony czoła sił głównych pułku na wypadek bezpośredniego ataku ŚNP. W czasie marszu, w rejonach postoju i odpoczynków utrzymać w gotowości Nr 1 - 1/2 środków ogniowych, a w czasie przekraczania ODRY 100% środków ogniowych. Na obszarze NRD działać w systemie OPL dywizji. Ścisłe realizować przez wszystkie pododdziały przedsięwzięcia powszechnej OPL.

PUNKT DO ROZKAZU BOJOWEGO DOWÓDCY 56 pz

Bateria przeciwlotnicza osłania plutonami:
 - awangardę /1 bp/, dywizjon artylerii i SD pułku. W kolumny osłanianych pododdziałów włączyć w rejonie ześrodkowania do godziny 14.00 12.1. Gotowość bojowa baterii 15.00 12.1.

Przykłady historyczne do zajęcia Nr 9/DPL

1. Działanie 1 DAPlot w czasie marszu.

W trakcie marszu - manewru od Warszawy do Bydgoszczy artyleria plot osłaniała wojska armii w rejonach ześrodkowania oraz przekraczania przez nie niewralgicznych punktów. 1 DAPlot miała następujące możliwości: pułki art. plot "mk" dysponowały środkami ciągu, których ilość nie wystarczała na zajmowanie stanowisk w jednym rzucie - powodowało to duże trudności w przegrupowaniu oddziałów i wymagało dużo czasu. 18 paplot "sk" miał możliwości przegrupowania się w jednym rzucie, jednak z dział 85 mm nie można było osłaniać wojsk w marszu przez włączenie baterii w kolumny /nie można z nich strzelać z kół/. Dlatego z tych względów zdecydowano się na osłonę wojsk na ważnych rubieżach i w rejonach odpoczynku. Tak więc w wyniku braku możliwości ciągłej osłony przeciwlotniczej zgrupowania marszowego na całej trasie marszu, wybrano najlepszy w tej sytuacji wariant, przestrzegając zasady zmasowania sił i koncentracji wysiłku na rubieżach i osłonie tego zgrupowania, które w danej fazie działania spełnia zadadnicze zadania.

2. Osłona wojsk 2A WP w marszu na podstawie wyjściowe do natarcia w kwietniu 1945 r.

W celu zabezpieczenia przemarszu wojsk armii przed uderzeniami lotnictwa niemieckiego, dowódca 2A wydał szczegółowe zarządzenie do organizacji obrony przeciwlotniczej przez oddziały art. plot. Wytyczne do organizacji obrony plot otrzymały również związki taktyczne i oddziały piechoty. Nakazywały one:

- ściśle przestrzegać dyscypliny marszu;
- zabronić zbędnego ruchu w miejscach postoju;
- wszystkie rodzaje broni rozlokować w miejscach ukrytych;
- w czasie marszu wszystkie pojazdy maskować słomą i gałęziami;
- w rejonach odpoczynku organizować służbę obserwacyjno-meldunkową, wyznaczając na SD każdej dywizji piechoty główne posterunki obserwacyjno-meldunkowe, posiadające stałą łączność z posterunkami pułków;
- we wszystkich sztabach od batalionu wzwyż, wyznaczyć odpowiedzialnego oficera za organizację obrony przeciwlotniczej;
- doprowadzić do każdego żołnierza jego zadanie na wypadek nalotu lotnictwa nieprzyjaciela;
- przeprowadzić kontrolę w oddziałach gotowości do obrony plot.

Jednocześnie dla organizacji czynnej obrony przeciwlotniczej każda dywizja piechoty otrzymała zadanie wyznaczyć 30% broni ręcznej i

maszynowej do prowadzenia walki z lotnictwem nieprzyjaciela działającym na niskich pułapach.

3 DAPlot /bez 66 paplot/ z 26 paplot otrzymała zadanie osłonić wojska armii w rejonie wyciągnięcia kolumn, w czasie marszu na przeprawach oraz w nakazanym rejonie ześrodkowania. Dla wykonania otrzymanego zadania, oddział OPL A opracował szczegółowy plan osłony przemarszu, na podstawie którego dowódca artylerii armii postawił zadanie dla 3 DAPlot i 26 paplot mk.

Na podstawie otrzymanego zadania 3 DAPlot /bez 66 paplot/ miała osłonić przemarsz wojsk armii na odcinkach dróg umożliwiającym dogodny atak dla lotnictwa oraz w rejonie ich dziennych odpoczynków. Szczególną uwagę zwrócono przy tym na osłonę artylerii i czołgów. Pułki otrzymały szczegółowe dane co do rejonów oraz terminu osłony w miejscach odpoczynków związków taktycznych 2 A WP.

Po wykonaniu zadania bojowego w jednym rejonie pułki przechodziły do nowego rejonu, gdzie dalej wykonywały postawione zadania.

OPRACOWAŁ :

ppłk dypl. Józef GADZAŁA

SPRAWDZIŁ :

płk dr Zygmunt BANASIAK

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zarządu Specjalnych

Nr ewid.

45048

mepe

Wydrukowano w 10 egz.
Egz. nr 1-10 - Bibl.Nauk.DZS
Wyk. ppłk Gadzała
Druk E.K.
Druk ASG WP nr 0446/01932/WW
Kor. E.A i J.G.